

Internkontrollrapport per augusti 2025

Utbildningsnämnd

NORRTÄLJE
KOMMUN



Innehåll

Internkontrollrapport	2
Rapportens förutsättning	2
Sammanfattning	3
Effektiva arbetsmetoder och hög kvalitet	3
Informationssäkerhet.....	4
Ekonomi och hushållning av kommunens resurser	5
Korruption och otillåten påverkan	6

Internkontrollrapport

Rapportens förutsättning

Nämndens rapport ingår i rapporteringen till kommunstyrelsen.

Rapporteringens fokus är att lyfta fram förbättringsområden och avvikelser. Dessa har identifierats för att på så sätt ge kommunstyrelsen och kommunfullmäktige möjlighet att tillgodogöra sig sin tillsynsplikt och möjlighet agera i händelse av graverande fel.

Målet med internkontroll är:

- Ändamålsenlig verksamhet som tolererar/tål en offentlig granskning.
- Kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, förordning, föreskrifter, riktlinjer med mera.

En effektiv internkontroll innebär att egen granskning och uppföljning genomförs i samtliga dessa avseenden, med fokus på:

- Att system och rutiner finns så att budgeterade medel och andra resurser används i överensstämmelse med tagna beslut.
- Att säkerställa att lagar, bestämmelser, anvisningar, riktlinjer och överenskommelser följs.
- Att minimera risken för missbruk och avsiktliga eller oavsiktliga fel som leder till extrakostnader eller att kommunens tillgångar äventyras.
- Att säkerställa en rättvisande redovisning genom kontroll av riktigheten och tillförlitligheten i räkenskaperna.
- Att skydda politiker och tjänstepersoner mot oberättigade misstankar om oegentligheter.

Norrtälje kommun har i Mål- och budget beslutat om att följa upp kommunens internkontroll inom ramen för tre verksamhetsområden (se nedan). Samtliga nämnder genomför minst två kontroller under respektive verksamhetsområde.

Norrtälje kommun har även en skyldighet att tillse att kommunens bolag har en tillräcklig internkontroll, därför behandlas även deras internkontroll i rapporten.

Kommunfullmäktige har beslutat om fyra övergripande internkontrollområden;

- Effektiva arbetsmetoder och hög kvalitet
- Informationssäkerhet
- Ekonomi och hushållning av kommunens resurser
- Korruption och otillåten påverkan



För delår 1 har fokus legat på att identifiera avvikelser inom rutinflöden och identifiera åtgärder för att fortsätta arbetet med det kvalitativa arbetssättet under resten av året. Till delår 2 kommer en fokusflyttning från kontroll till rapportering av genomförda åtgärder. I samband med årsrapporteringen är fokus som vanligt på färdigställande samt vilka internkontrollpunkter som ska överföras till kommande verksamhetsår.

Teckenförklaring:

-  Påbörjad, ej slutförd
-  Ej påbörjad
-  Pausad
-  Slutförd

Sammanfattning

Under perioden har uppföljning genomförts av tre av nio kontrollmoment inom samtliga fyra kontrollområden. Flera kontrollmoment genomförs bara en eller två gånger per år.

Inga större avvikelser har konstaterats i denna uppföljning, varför de planerade åtgärderna från föregående rapport ligger var. Fortsatta utbildningsinsatser för beslutsattestanter och administrativa stöd kommer att genomföras. I denna rapport har utbildningsinsatser inom området korruption och otillåten påverkan lagts till i nedanstående sammanställning.

Internkontrollområde	Kontrollmoment med avvikelser	Avvikelser	Planerade åtgärder
Effektiva arbetsmetoder och hög kvalitet	Bristande efterlevnad ledningsprocesser	Mindre avvikelser	Riktad åtgärd mot processägare
Informationssäkerhet	Kontroll att obehöriga användare inte har tillgång till verksamhetssystem/ rätt behörighetsnivå	Mindre avvikelser	Rapportering till ansvariga chefer för åtgärd
Ekonomi och hushållning av kommunens resurser	Brister i attestrutiner	Mindre avvikelser	Informations- och utbildningsinsatser riktad mot beslutsattestanter och administrativa stöd
Korruption och otillåten påverkan	Kartlägga kunskap, medvetenhet och risker	Mindre avvikelser	Förnyad uppföljning. Planering av utbildnings- och informationsinsatser.

Effektiva arbetsmetoder och hög kvalitet

Internkontrollområdet syftar till att säkerställa rättssäkerhet och kontinuitet, genom följsamhet till väl fungerande processer och rutiner med ett professionellt bemötande. Det syftar även till att säkerställa följsamhet gentemot kommunens styrdokument, och framställande av korrekta beslutsunderlag.



Kontrollmoment	Ansvarig avdelning	Frekvens	Metod	Status
Bristande efterlevnad ledningsprocesser				
Säkerställa att ledningssystemets processer är uppdaterade och används av verksamheten	Avdelningschef verksamhetsstöd och kansli	Två gånger per år.	Granskning av ett urval av befintliga processer.	

Resultat:

Förnyad uppföljning sker senare under hösten 2025.

Skolfyrens processer publicerades under 2018.

Av 144 publicerade processer har 68 stycken reviderats mellan 2018 och 2023 (cirka 47%) vilket kan indikera att Skolfyrens ledningssystem inte uppfyller förväntad funktion och användning.

Kommentar:

Förslag till handlingsplan

Uppmana samtliga processägare att under kommande år revidera befintliga processer samt att följa upp Skolfyren kontinuerligt i kommande internkontroller

Felaktig och inaktuell information på kommunens/förvaltningens webbplats och i styrande dokument				
Granskning av befintlig information och säkerställande av rutiner för informationsförsörjning	Avdelningschef verksamhetsstöd och kansli	Två gånger per år	Stickprov urval av sidor på kommunens webbplats.	

Resultat:

Förnyad uppföljning sker senare under hösten 2025.

Inga avvikelser.

Kommentar:

Kontrollen har genomförts genom att 20 hemsidor på norrtalje.se utav barn- och utbildningsförvaltningens totalt ca 600 har granskats. En kontroll har gjorts av sidornas riktighet, att publicerade länkar fungerar samt att kontaktpersoner med tillhörande kontaktuppgifter stämmer.

Informationssäkerhet

Internkontrollområdet syftar till att säkerställa att kommunen på ett tillfredsställande sätt hanterar informationssäkerhet på ett relevant sätt. I praktiken bygger detta bland annat på de lagkrav som GDPR (General Data Protection Regulation) ställer, att användare av system har korrekt behörighetsnivå samt att rutiner för IT-konsulter efterlevs i samband med systemutveckling eller systemuppgradering samt att kommunen verkar för rutiner som skyddar invånarnas integritet i data- och informationssystem. I internkontrollområdet inryms även säkerställande av att säkerhetsklassning av särskilda tjänstepersoner är genomförd.

Kontrollmoment	Ansvarig avdelning	Frekvens	Metod	Status
Obehöriga har åtkomst till personuppgifter				
Kontroll att obehöriga användare inte har tillgång till verksamhetssystem, samt att användare har rätt behörighetsnivå.	Avdelningschef verksamhetsstöd och kansli	Fyra gånger per år.	Kontroller av de huvudsakliga verksamhetssystemen. Stickprov loggfiler.	

Resultat:

Förnyad uppföljning genomförs senare under hösten 2025.

Mindre avvikelser har förekommit vid stickprovskontroller.

Kommentar:

Samtliga verksamhetssystem inom barn- och utbildningsförvaltningens centrala IT-portfölj har kontrollerats med stickprovskontroller vårterminen 2025. De system som innehöll ej avslutade konton eller felaktig behörighetsnivå har rapporterats till respektive ansvarig chef för åtgärd.



Spridning av personuppgifter i strid med GDPR

Säkerställa rutiner för hantering av hur personuppgiftsbehandlingsregisteras i registerförteckningen.	Avdelningschef verksamhetsstöd och kansli	En gång under året.	Kartläggning befintliga rutiner.	✓
---	---	---------------------	----------------------------------	---

Kommentar:

En process för central handläggning av personuppgiftsbehandlingsregister för samtliga verksamheter inom BoU är påbörjad.

Kontroll av rutiner för hantering av skyddade personuppgifter		En gång under året	Kartläggning befintliga rutiner.	▶
---	--	--------------------	----------------------------------	---

Resultat:

En utredning om handläggning startades VT-25. Ny process och nya rutiner ska utarbetas och införas för bättre skydd av individer.

Barn- och utbildningsförvaltningens IT-portfölj har i systemen inbyggt skydd för individer.

Ekonomi och hushållning av kommunens resurser

Internkontrollområdet syftar till att säkra kommunens tillgångar, en god ekonomisk hushållning och rättvisande redovisning. Det handlar exempelvis om att säkerställa att kommunens resurser används på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt, att fakturor stämmer mot beställning och betalas i tid, att LOU (Lagen om offentlig upphandling) efterlevs. Säkerställande av att kommunen ianspråk tar de bidrag och andra intäkter från stat och andra aktörer som kommunen är berättigad till.

Kontrollmoment	Ansvarig avdelning	Frekvens	Metod	Status
Riktade statsbidrag söks eller redovisas ej				
Säkerställa att rutiner finns och är ändamålsenliga.	Avdelningen för kvalitet, hälsa och lärande	Fyra gånger per år.	Totagranskning.	▶

Resultat:

Endast ett statsbidrag söks under perioden 15 april - 31 augusti. Förnyad uppföljning genomförs senare under hösten 2025.

Process för ansökan om statsbidrag finns upprättad i Skolfyren. Processen omfattar statsbidrag som söks från Skolverket och från andra myndigheter. Samtliga förekommande statsbidrag har sökts och diarieförts. Inga avvikelser kan konstateras.

Kommentar:

Föreliggande kontroll har omfattat:

- Granskning av befintlig rutin
- Granskning av att förekommande statsbidrag från Skolverket med ansökningsdag till och med 15 april har sökts. Beslut har dock ännu inte meddelats från Skolverket i samtliga ärenden.
- Granskning av att ansökningshandlingar och beslut återfinns i utbildningsnämndens diarium. I samtliga ärenden där beslut fattats har samtliga ansökningshandlingar och beslut diarieförts enligt hanteringsanvisningarna.

Bristar i attestrutiner

Kontroll av att mottagnings- och beslutsattest sker enligt beslutat attestreglemente	Avdelningen för kvalitet, hälsa och lärande	6 gånger per år.	Stickprovskontroller av särskilt förtroendekänsliga och/eller avtalsknutna poster.	▶
--	---	------------------	--	---

Resultat:

Vid kontroll av bidragsutbetalningar har inga attestavvikelser identifierats.

Det finns dock ett manuellt moment i processen – registreringen av IKE-elever – som sker utanför vår kontroll och som vi inte har möjlighet att påverka. Ansökningarna inkommer i pappersform och registreras därefter manuellt i vårt elevregistersystem. Eftersom det inte finns något gemensamt eller digitalt system för denna hantering mellan kommunerna. Detta moment innebär en begränsad risk kopplad till spårbarhet och kvalitetssäkring.

Kommentar:

Fortsatta uppföljningar av attest och utbetalningsunderlag för att säkerställa korrekt hantering av bidragsutbetalningarna kommer att genomföras.

Med IKE-elever avses elever som är folkbokförda i en annan kommun men som bedriver studier i vår kommun. För dessa elever erhåller nämnden interkommunal ersättning (IKE) från hemkommunen.

Korruption och otillåten påverkan

Internkontrollområdet syftar till att säkerställa att det finns adekvat kunskap i organisationen om gällande lagar, samt att kommunens styrdokument efterlevs inom området korruption och otillåten påverkan. Genom ökad kunskap och efterlevnad av gällande regelverk kan risker för förekomst av bland annat välfärdsbrott, korruption och otillåten påverkan motverkas.

Kontrollmoment	Ansvarig avdelning	Frekvens	Metod	Status
Otillbörlig påverkan vid beslutsfattande				
Kartlägga kunskap, medvetenhet och risker.	Förvaltningskontoret	En gång under året.	Kartläggning.	

Resultat:

En enkät skickades i slutet av vårterminen till samtliga rektorer inom samtliga skolformer. Enkäten syftar till att belysa kunskap, medvetenhet och risker kring otillbörlig påverkan. De rektorer som svarat har samtliga mer än 10 års erfarenhet av arbete inom skolväsendet, och representerar samtliga skolformer.

Resultatet visar att det finns rektorer som upplever sig ha blivit påverkad i sin yrkesutövning på ett otillbörligt sätt, till exempel vid beslutsfattande. Detta har skett genom försök till muta, hot samt förolämpning i direktkontakt, telefonsamtal eller genom e-post.

Resultatet visar också att det råder osäkerhet runt hur otillbörlig påverkan ska hanteras, och att flera rektorer upplever att de inte har fått tillräcklig utbildning.

Kommentar:

Svarsfrekvensen var förhållandevis låg, varför en uppföljning kommer att göras under hösten. Resultatet kan ändå sägas utgöra en nulägesbild i de kommunala enheterna, och att insatser i form av utbildning och rutiner behöver förbättras.

Anställning av olämplig personal

Granskning av rutiner vid rekrytering och anställning	Förvaltningskontoret	En gång under året.	Kartläggning.	
---	----------------------	---------------------	---------------	---

Kommentar:

Genomförs senare under 2025.